

Σχόλια της Sympower στη Δημόσια Διαβούλευση της ΡΑΕΕΥ επί της εισήγησης της ΑΔΜΗΕ Α.Ε. για τις βασικές αρχές σχεδιασμού των δημοπρασιών Ισχύος Εξισορρόπησης και της Διαδικασίας Ενοποιημένου Προγραμματισμού

Η Sympower είναι ένας πάροχος υπηρεσιών ευελιξίας που βοηθά τους πελάτες να προσαρμοστούν με επιτυχία στην ενεργειακή μετάβαση. Συνδυάζοντας αποκλειστικά εξατομικευμένο λογισμικό και υλικό, παρέχουμε μια ολοκληρωμένη λύση που προσφέρει παρακολούθηση, εξισορρόπηση και βελτιστοποίηση της υποβολής προσφορών αγοράς και πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας σε πραγματικό χρόνο. Μέσω της πλατφόρμας λογισμικού μας, διαχειριζόμαστε πάνω από 2.5 GW ενέλκτων κατανεμημένων ενεργειακών πόρων σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες ενώ δραστηριοποιούμαστε στην ελληνική αγορά εξισορρόπησης με ≈ 300 MW περιουσιακών στοιχείων από την πλευρά της ζήτησης ενώ ταυτόχρονα παρέχουμε υπηρεσίες ευελιξίας/βελτιστοποίησης στους ιδιαίτερα κρίσιμους τομείς της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και των ΑΠΕ αναλαμβάνοντας τη διαχείριση χαρτοφυλακίων που συνδυάζουν τις παραπάνω τεχνολογίες.

Αναφορικά με την εν λόγω διαβούλευση για τις βασικές αρχές σχεδιασμού των δημοπρασιών Ισχύος Εξισορρόπησης και της Διαδικασίας Ενοποιημένου Προγραμματισμού θα θέλαμε να επισημάνουμε τα εξής:

1. Απουσία πλαισίου συμμετοχής για την απόκριση ζήτησης & τα χαρτοφυλάκια κατανευόμενου φορτίου

Αρχικά, από το υπό διαβούλευση κείμενο **απουσιάζει πλήρως οποιαδήποτε αναφορά στο πλαίσιο συμμετοχής της Απόκρισης Ζήτησης** (είτε μεμονωμένα είτε μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης) στις δημοπρασίες ισχύος εξισορρόπησης αλλά και στις νέες ΔΕΠ (ΔΕΠ Περιορισμών & Ανακατανομής - εφεξής “ΔΕΠΠΑ”- και ΔΕΠ Σημαντικών Αποκλίσεων - εφεξής “ΔΕΠΣΑ”). Ενώ η αρχική διαπίστωση εκ μέρους του Διαχειριστή για τη δημιουργία εμποδίων στη συμμετοχή πόρων όπως η Απόκριση Ζήτησης από την ύπαρξη πολύωρων προϊόντων ισχύος στις δημοπρασίες κινείται προς τη **σωστή κατεύθυνση**, στη συνέχεια δεν γίνεται **καμία αναφορά** στον τρόπο με τον οποίο θα μπορούν τέτοιου είδους τεχνολογίες να συμμετάσχουν στο νέο αυτό μοντέλο αγοράς.

Πιο συγκεκριμένα:

α) Στο κείμενο προς διαβούλευση υπάρχουν αρκετές αναφορές στην υποχρέωση των Παρόχων Υπηρεσιών Εξισορρόπησης να συμμετέχουν στις Αγορές του ΕΧΕ και να διαμορφώνουν **Πρόγραμμα Αγοράς** ώστε να μπορεί να τηρηθεί η συνολικά απομενημένη ισχύς εξισορρόπησης μέσω των δημοπρασιών ισχύος. Ωστόσο, ενώ η ύπαρξη Προγράμματος Αγοράς σχετίζεται με τεχνολογίες που

αφορούν την παραγωγή (ή την έγχυση) ενέργειας, κάτι τέτοιο δεν αφορά την **Απόκριση Ζήτησης** η οποία σχετίζεται και αξιολογείται αποκλειστικά με βάση το **φορτίο αναφοράς** (baseline) της εκάστοτε κατανάλωσης και όχι με την (προηγούμενη) ύπαρξη Προγράμματος Αγοράς (το οποίο υφίσταται ούτως ή άλλως μέσω της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας για την εν λόγω κατανάλωση). Από το κείμενο διαπιστώνουμε την πρόθεση η απονομή και απόδοση εφεδρειών να συνδέεται αποκλειστικά με την απόκτηση Προγράμματος Αγοράς και μάλιστα ενώ η τρέχουσα λειτουργία της αγοράς έχει καταδείξει πως δεν απαιτείται για τεχνολογίες όπως η Απόκριση Ζήτησης να βρίσκονται ήδη σε λειτουργία προκειμένου να παρέχουν εφεδρείες ή/και ενέργεια εξισορρόπησης. Επομένως, ο εν λόγω σχεδιασμός στερείται της περιγραφής του πλαισίου υπό το οποίο θα μπορούν να συμμετάσχουν οι συγκεκριμένες - κρίσιμες για το σύστημα - τεχνολογίες.

β) Ταυτόχρονα, στην περιγραφή του 2ου σταδίου επίλυσης της ΔΕΠΠΑ (Κεφάλαιο 2.4) περιγράφεται αναλυτικά ο τρόπος υποβολής προσφορών για όλες τις τεχνολογίες, χωρίς να υπάρχει αντίστοιχη περιγραφή για τα Χαρτοφυλάκια Κατανεμόμενου Φορτίου και την Απόκριση Ζήτησης (είτε μεμονωμένα είτε μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης). Δημιουργείται έτσι η εντύπωση πως η συγκεκριμένη τεχνολογία και τα χαρτοφυλάκια κατανεμόμενου φορτίου -τα οποία σήμερα αθροίζουν σημαντικό ποσοστό συμμετοχής στην αγορά εξισορρόπησης- **δεν έχουν συμπεριληφθεί ισότιμα** από το Διαχειριστή στο σχεδιασμό του νέου μοντέλου της αγοράς εξισορρόπησης.

γ) Παρά την αρχική αναγνώριση του Διαχειριστή ότι τα πολύωρα προϊόντα αποτελούν εμπόδιο για τη συμμετοχή των ΑΠΕ ή της Απόκρισης Ζήτησης, στις προσφορές των Παρόχων Υπηρεσιών Εξισορρόπησης (Κεφ. 1.6) αναφέρεται η δυνατότητα υποβολής προσφορών σε **μπλοκ ωρών** για την ισχύ εξισορρόπησης αΕΑΣ. Έτσι, ενώ η πρόταση του Διαχειριστή για τη δυνατότητα υποβολής προσφορών με ειδικά χαρακτηριστικά (πχ μέγιστος αριθμός κύκλων απονομής ισχύος ανά ημέρας κατανομής) σωστά επισημαίνεται ότι μπορεί να διευκολύνει τη συμμετοχή πόρων με ειδικά χαρακτηριστικά λειτουργίας (όπως η απόκριση ζήτησης και η αποθήκευση), η δυνατότητα υποβολής προσφορών σε μπλοκ ωρών για την ισχύ αΕΑΣ πιθανώς να **δρα προς την αντίθετη κατεύθυνση λειτουργώντας ευνοϊκά μόνο προς συγκεκριμένες τεχνολογίες** (πχ παραγωγικές μονάδες) απομειώνοντας έτσι τις διαθέσιμες χρονικές περιόδους για τεχνολογίες όπως η Απόκριση Ζήτησης, οι οποίες δεν δύναται (λόγω τεχνικών χαρακτηριστικών) να υποβάλουν προσφορές για μεγάλο αριθμό συνεχόμενων περιόδων ανά κύκλο απονομής ισχύος.

δ) Αναγνωρίζουμε την ανάγκη του Διαχειριστή η δημοσίευση των αναγκών και το άνοιγμα της πύλης υποβολής προσφορών να λαμβάνουν χώρα ήδη από την ημέρα D-2. Ωστόσο, καθώς το πρόγραμμα παραγωγής της βιομηχανίας - και της ενδεχόμενης ευελιξίας της- διαμορφώνεται (το νωρίτερο) την ημέρα D-1 η εν λόγω πρόβλεψη δημιουργεί σοβαρά θέματα προγραμματισμού για συμμετέχοντες, όπως οι βιομηχανικοί καταναλωτές, οι οποίοι ναι μεν μπορούν να παρέχουν σημαντικές ποσότητες ενέργειας εξισορρόπησης προς το σύστημα, δεν δύνανται όμως να γνωρίζουν, σε επίπεδο επιχειρησιακής οργάνωσης, τη δυνατότητα αυξομείωσης της κατανάλωσής τους σε τόσο πρώιμο στάδιο, πριν την ημέρα κατανομής D. Ουσιαστικά, ο συγκεκριμένος χρονικός ορίζοντας, **χωρίς την ταυτόχρονη ύπαρξη συγκεκριμένου πλαισίου για τη συμμετοχή της απόκρισης ζήτησης**, υποχρεώνει συμμετέχοντες, όπως τα χαρτοφυλάκια κατανεμόμενου φορτίου, να προγραμματίζουν σχεδόν 2 ημέρες νωρίτερα τη δυνατότητα παροχής εφεδρειών στερώντας έτσι από το σύστημα τη συμμετοχή κρίσιμων πόρων ταχείας ευελιξίας.

2. Συμμετοχή στις δημοπρασίες μέσω χαρτοφυλακίων οντοτήτων

Εκτιμούμε πως η γενικότερη πρόβλεψη της συμμετοχής στις δημοπρασίες με χαρτοφυλάκια οντοτήτων, αναμένεται να λειτουργήσει σχεδόν αποκλειστικά υπέρ των συμμετεχόντων που κατέχουν και διαχειρίζονται μεγάλο αριθμό οντοτήτων γεννώντας σημαντικές ανισότητες στην αγορά. Πιο συγκεκριμένα:

α) Αρχικά, δεν είναι σαφή και χρήζουν διευκρίνισης τα παρακάτω:

- 1) Δύναται μια οντότητα υπηρεσιών εξισορρόπησης να αποτελεί ένα διακριτό χαρτοφυλάκιο (πχ κατανεμόμενου φορτίου ή σταθμών αποθήκευσης)? Πιο συγκεκριμένα, θα μπορούσε ένα δυνητικό χαρτοφυλάκιο συμμετέχοντα να αποτελείται π.χ. από 1 θερμική μονάδα (1 οντότητα), 1 χαρτοφυλάκιο κατανεμόμενων φορτίων (1 οντότητα), 1 σύμμικτο χαρτοφυλάκιο ΑΠΕ & σταθμών αποθήκευσης (1 οντότητα) ?
- 2) Η απονομή της ισχύος γίνεται σε επίπεδο συμμετέχοντα (πχ Sympower) ή σε επίπεδο χαρτοφυλακίου (στην περίπτωση πχ που ένας συμμετέχοντας κατέχει περισσότερα από 1 χαρτοφυλάκια οπότε και μπορεί να απονέμεται ισχύς σε κάθε χαρτοφυλάκιο ξεχωριστά)?

β) Έπειτα, εκτιμούμε πως ο γενικότερος σχεδιασμός αναμένεται να ευνοήσει σημαντικά εκείνους τους συμμετέχοντες που έχουν μεγαλύτερα pool οντοτήτων και μπορούν πιο εύκολα να λαμβάνουν Πρόγραμμα Αγοράς (για κάποιες από τις οντότητες τους), μεταβιβάζοντας στη συνέχεια - είτε μέσω της πλατφόρμας, είτε διμερώς - την απονεμημένη ισχύ (σε επίπεδο χαρτοφυλακίου) σε άλλη οντότητα, ανάλογα με το ποια εξ' αυτών κατάφερε να κατοχυρώσει Πρόγραμμα Αγοράς. Επομένως, με βάση τον προτεινόμενο σχεδιασμό, δεν είναι σαφές πως προστατεύεται η συμμετοχή στις δημοπρασίες μεμονωμένων οντοτήτων & τεχνολογιών οι οποίες δεν καταφέρνουν, για οποιονδήποτε λόγο, να εξασφαλίζουν Πρόγραμμα Αγοράς στερώντας έτσι από το σύστημα την ύπαρξη ανταγωνισμού και επομένως μεγαλύτερου οφέλους για τον τελικό καταναλωτή.

γ) Στο Κεφάλαιο 1.7 αναφέρεται η δυνατότητα του Διαχειριστή να καθορίζει περιοχές στις οποίες οι συμμετέχοντες υποχρεούνται να “υποβάλλουν προσφορές διακριτά” και ανάλογα με τους τοπικούς περιορισμούς. Από τον προτεινόμενο σχεδιασμό, δεν είναι σαφής η διαδικασία υποβολής προσφορών σε επίπεδο χαρτοφυλακίου το οποίο περιλαμβάνει οντότητες που βρίσκονται τόσο σε περιοχές με τοπικούς περιορισμούς όσο και σε περιοχές χωρίς τοπικούς περιορισμούς. Εφόσον οι προσφορές στις δημοπρασίες υποβάλλονται σε επίπεδο χαρτοφυλακίου, θα πρέπει στη συγκεκριμένη περίπτωση να υποβάλλονται διακριτά προσφορές για το μέρος του χαρτοφυλακίου το οποίο περιλαμβάνει εκείνες τις οντότητες που είναι εγκατεστημένες στις εν λόγω περιοχές? Πως και με ποια κριτήρια εφαρμόζεται η συγκεκριμένη πρόβλεψη για παράδειγμα σε χαρτοφυλάκια κατανεμόμενου φορτίου ή χαρτοφυλάκια σταθμών αποθήκευσης τα οποία περιλαμβάνουν οντότητες που βρίσκονται (και) στις εν λόγω περιοχές?

δ) Στον προτεινόμενο σχεδιασμό δεν είναι σαφής η μετάβαση από το στάδιο απονομής εφεδρειών σε επίπεδο χαρτοφυλακίου, στο στάδιο της δήλωσης κατανομής ανά οντότητα. Αποτελεί υποχρέωση του συμμετέχοντα να ορίζει από μόνος του την κατανομή ανά οντότητα ώστε να μπορεί στη συνέχεια να προβεί σε δήλωση προς το Διαχειριστή ή προβλέπεται κάποια διαφορετική διαδικασία πχ σε κεντρικό επίπεδο μέσω του Διαχειριστή?

3. ΔΕΠΠΑ και ΔΕΠΣΑ

α) Σε αντίθεση με το 2ο στάδιο επίλυσης της ΔΕΠΠΑ το οποίο είναι δεσμευτικό ανά οντότητα για τις επόμενες χρονικά αγορές, διαμορφώνοντας ένα επικαιροποιημένο Πρόγραμμα Αγοράς (το οποίο αμείβεται με βάση τις προσφορές των συμμετεχόντων), οι μεταβολές που προκύπτουν από την επίλυση του 2ου σταδίου της ΔΕΠΣΑ, αφενός περιλαμβάνουν δεσμευτική απονομή ισχύος εξισορρόπησης, αφετέρου είναι ενδεικτικές ως προς τις μεταβολές που δημιουργούν στα Προγράμματα Αγοράς και θα αποζημιωθούν μόνο στην περίπτωση και με βάση το βαθμό ενεργοποίησης. Η εν λόγω πρόβλεψη εγείρει ζητήματα για τη

συμμετοχή τεχνολογιών, όπως οι Σταθμοί Αποθήκευσης, οι οποίοι λαμβάνοντας π.χ. μία απονεμημένη ποσότητα ισχύος εξισορρόπησης η οποία έχει δεσμευτικό χαρακτήρα, καλούνται να υποβάλουν προσφορές για την υπόλοιπη (απομειωμένη κατά την ποσότητα που αντιστοιχεί στην απονεμημένη ισχύ) χωρητικότητά τους, χωρίς όμως να γνωρίζουν αν τελικά το - τροποποιημένο αλλά ενδεικτικό- Πρόγραμμα Αγοράς θα ενεργοποιηθεί εν τέλει. Δημιουργείται έτσι ένα **σημαντικό κόστος ευκαιρίας** για τη συγκεκριμένη τεχνολογία για το οποίο δεν προβλέπεται κανενός είδους αποζημίωση και το οποίο επιδρά αρνητικά στη συνολική λειτουργία ενός Σταθμού Αποθήκευσης.

β) Με βάση το υπό διαβούλευση κείμενο, η ισχύς εξισορρόπησης η οποία είτε έχει αφαιρεθεί από οντότητες στις οποίες είχε απονεμηθεί νωρίτερα είτε δεν καλύπτεται μέσω των δημοπρασιών, προμηθεύεται μέσω της ΔΕΠ σε άλλες οντότητες (με υποχρεωτική πλέον συμμετοχή τους), χωρίς όμως να υπάρχει αποζημίωση για τους συμμετέχοντες στους οποίους απονέμεται. Η συγκεκριμένη πρόβλεψη, γεννά εύλογα ερωτήματα ως προς το **προστιθέμενο κόστος που ενέχει για μια οντότητα η ανάληψη μιας ποσότητας ισχύος εξισορρόπησης** για την οποία, αφενός ουδέποτε υπέβαλε προσφορά, αφετέρου η εξυπηρέτηση αυτής μπορεί να συνεπάγεται σημαντικό οικονομικό αντίκτυπο για τις εν λόγω οντότητες. Ταυτόχρονα, η απουσία αποζημίωσης σε συνδυασμό με την υποχρεωτική συμμετοχή συγκεκριμένων οντοτήτων (θερμικές και ΥΗΣ) στερεί από την αγορά την είσοδο άλλων ευέλικτων μονάδων ή τεχνολογιών (πχ Απόκριση Ζήτησης) οι οποίες μπορεί να μην κατάφεραν να λάβουν απονεμημένη ισχύ μέσω των δημοπρασιών, είναι όμως διαθέσιμες να καλύψουν με οικονομικό και ανταγωνιστικό τρόπο το έλλειμμα ισχύος που έχει προκύψει.

γ) Τέλος, από το κείμενο δεν είναι σαφές η χρονική αλληλουχία πραγματοποίησης των ΔΕΠΠΑ και ΔΕΠΣΑ, οι οποίες, όπως αναφέρεται, μπορεί να εκτελούνται (κατ' απαίτηση) οποιαδήποτε χρονική στιγμή (για την μεν ΔΕΠΠΑ την ημέρα D-1 ή/και ενδοημερήσια, για τη μεν ΔΕΠΣΑ οποιαδήποτε χρονική στιγμή μετά τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της ΔΕΠΠΑ ή/και σε προγραμματισμένες περιόδους). Με σκοπό την εύρυθμη συμμετοχή των Παρόχων Υπηρεσιών Εξισορρόπησης και τη βέλτιστη κατανομή των οντοτήτων που εκπροσωπούν, προτείνουμε οι ΔΕΠΠΑ και ΔΕΠΣΑ να εκτελούνται σε προγραμματισμένες περιόδους.

4. Εκκαθάριση ισχύος εξισορρόπησης και ΔΕΠ

α) Στο Κεφάλαιο 4.2 περιγράφεται η διαδικασία εκκαθάρισης για τις διαφορές Προγράμματος Αγοράς και Προγράμματος Αγοράς ΔΕΠΠΑ του 1ου σταδίου της ΔΕΠΑ σε περίπτωση ανοδική/καθοδική ενεργοποίησης για τους Σταθμούς Αποθήκευσης για αύξηση/μείωση της απορρόφησης χωρίς ωστόσο να υπάρχει αντίστοιχη περιγραφή για την περίπτωση της αύξησης/μείωσης της έγχυσης του σταθμού (η οποία επίσης μπορεί να αφορά ανοδική ή καθοδική ενεργοποίηση).

Ταυτόχρονα, δεν είναι σαφές γιατί, στην εν λόγω περίπτωση, χρησιμοποιείται η Τιμή Εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, δημιουργώντας άνιση αντιμετώπιση σε σχέση με την εκκαθάριση άλλων τεχνολογιών για τις οποίες χρησιμοποιείται η τιμή της προσφοράς ενέργειας ανακατανομής.

β) Απουσιάζει η λεπτομερής περιγραφή της εκκαθάρισης οντότητας σε περίπτωση ένταξης της κατόπιν εκτέλεσης της ΔΕΠΣΑ και χωρίς να υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή της στη ΔΕΠΠΑ.

5. Λοιπά ζητήματα

α) Δεν είναι σαφές αν η μη ύπαρξη Προγράμματος Αγοράς αντιμετωπίζεται από το Διαχειριστή με τον ίδιο τρόπο με την περίπτωση μη εφικτού Προγράμματος Αγοράς (το οποίο αποτελεί διακριτή περίπτωση από την μη ύπαρξη Προγράμματος Αγοράς) και αν επιβάλλονται αντίστοιχες χρεώσεις μη συμμόρφωσης και στις 2 περιπτώσεις. Πιο συγκεκριμένα χρήζει διευκρίνισης η διαδικασία που ακολουθείται στην (εξαιρετικά πιθανή) περίπτωση κατά την οποία σε μια οντότητα, πχ Σταθμός Αποθήκευσης, έχει απονεμηθεί Ισχύς Εξισορρόπησης αλλά αυτή δεν καταφέρνει να εξασφαλίσει Πρόγραμμα Αγοράς.

β) Εκτιμούμε πως ο μεγαλύτερος αριθμός επιτρεπόμενων βημάτων (>3) κατά την υποβολή προσφορών στις δημοπρασίες ισχύος εξισορρόπησης θα επιτρέψει την είσοδο περισσότερων οντοτήτων και ιδιαίτερα

Συμμετεχόντων όπως τα Χαρτοφυλάκια Κατανεμόμενου Φορτίου όπου η συμμετοχή της εκάστοτε Εγκατάστασης Ζήτησης που συμμετέχει στο Χαρτοφυλάκιο, βασίζεται σε βηματικού τύπου προσφορές και την ύπαρξη ικανού αριθμού βημάτων ώστε να καθίσταται εφικτή η συμμετοχή της εν λόγω κατανάλωσης.

γ) Αναφέρεται πως η μεταβίβαση της ισχύος εξισορρόπησης σε άλλη οντότητα επιτρέπεται τουλάχιστον μέχρι 1 ώρα πριν την ημέρα κατανομής, χωρίς να είναι σαφής η απουσία πρόβλεψης για μεταβίβαση ισχύος ακόμα και εντός της ίδιας μέρας κατανομής..